

Управління культури і туризму, національностей та релігій
Сумської обласної державної адміністрації
Обласний комунальний заклад
«Сумська обласна дитяча бібліотека ім. М. Островського»

**До 65-річчя від дня народження
Н.О. Ткаченко – поетеси,
уроженки с. Токарі Сумського району**

ІНФОРМАЦІЙНЕ ДОСЬЄ

Суми 2014

Управління культури і туризму, національностей та релігій
Сумської обласної державної адміністрації
Обласний комунальний заклад
«Сумська обласна дитяча бібліотека ім. М. Островського»

Лелеки з вирію летять...

**До 65-річчя від дня народження
Н.О. Ткаченко – поетеси,
уроженки с. Токарі Сумського району**

ІНФОРМАЦІЙНЕ ДОСЬЄ

Суми 2014

Лелеки з вирію летять... : до 65-річчя від дня народження Н.О. Ткаченко – поетеси, уродженки с.Токарі Сумського району : інформаційне досьє / ОКЗ «Сумська обласна дитяча бібліотека ім. М.Островського» ; уклад. Н.Ю. Курносова. – Суми, 2014. – 12 с.

Надія Олексіївна Ткаченко – автор поетичних, прозових і драматичних творів, перекладів з російської та німецької літератур, а також збірок історико-краєзнавчих та художньо-публіцистичних матеріалів про рідне село Токарі Сумського району.

Видання призначене для читачів середнього і старшого шкільного віку, а також дорослих – усіх, кого цікавить творчість письменників рідного краю.

Надія Олексіївна Ткаченко

народилася 30 серпня 1949 року в мальовничому селі Токарі Сумського району в родині селян Муштаїв. Дитинство дівчинки протікало серед розкішної природи в колі сердечних і роботящих людей. Співучі й талановиті батьки та численні родичі прищепили дівчині любов до матеріної мови, до народної пісні, повагу до рідного краю з його багатовіковою історією, до родини з її чудовими традиціями.

Закінчивши Токарівську восьмирічку, юна Надія продовжила навчання в Сумській середній школі № 21. Вищу освіту здобула в Сумському педагогічному інституті імені А.С. Макаренка (нині СумДПУ) на філологічному факультеті.

Майже 30 років віддала праці в школі – викладала дітям односельців рідну мову і літературу, працювала заступником директора. За педагогічну діяльність відзначена премією імені Н.К. Крупської.

Літературною творчістю Надія Ткаченко захопилася ще в юності. Її художні та публіцистичні твори друкували в районній газеті «Вперед» протягом 30 років, а також у міських і обласних виданнях: газетах «Червоний промінь», «Сумщина», «Оберіг», журналах «Ярославна» і «Педагогічна Сумщина», у книзі «Берегині Сумщини» (Суми, 1997 р.).

Писати вірші Надія Олексіївна почала не в юності, коли майже кожна людина відчуває себе поетом, а в досить зрілому віці. Якось вона працювала в городі, і в голові невідомо звідки зринуло кілька поетичних рядків. Вони не давали спокою Надії Олексіївні ні вдень, ні вночі, поки, зрештою, не склалися у вірш. У 1999 році вийшла перша поетична збірка Надії Ткаченко «Батькова криниця». Ця невеличка книжечка була видана на кошти, зібрані батьками її учнів.

Не один рік минув, поки поетеса наважилася випустити наступну свою збірку «Тепло землі», що сталося 2005 року. До цієї збірки увійшли ліричні і прозові твори, якими автор утверджує ідеали добра і краси, честі і справедливості. Замилювання красою рідної землі та її мальовничою природою, шанобливе ставлення до отчого краю і родини, гімн кохання і материнству – таке ідейне спрямування зібраних у книзі творів.

Збірки «Лелеки з вирію летять» та «Нехай святиться ім'я Твоє» вийшли майже одночасно – 2006 року. Першу із них склали оригінальні ліричні, прозові та драматичні твори, а також переспіви і переклади з російської та німецької літератур. Творам цієї збірки властиві громадянське звучання і щирість та задушевність тону. Світла любов до України, рідного краю, до родини, замилювання красою природи, роздуми про вічні категорії життя, уславлення людини-трудівниці, хвала дружбі, яка є запорукою успіхів і перемог у житті, – ось теми, що хвилювали автора цієї збірки.

Літературно-художнє видання «Нехай святиться ім'я Твоє» склали твори, написані на основі вивчення найдревнішої книги людства – Біблії. Вірші, притчі, повчання і молитви, в основу яких покладене Святе Письмо, сприяють формуванню в читачів основ християнської моралі. Вони вчать чесності й щедрості, скромності і благородства, справедливості й добротворення, любові до ближнього й поваги до батька-

матері. Філософські роздуми автора відзначаються простотою викладу та щирістю і задушевністю.

П'ята книга Надії Ткаченко «Мої вишневі Токарі», присвячена історії рідного села, побачила світ 2009 року. Це збірник історико-краєзнавчих і художньо-публіцистичних матеріалів про село Токарі Сумського району, в яких відтворене історичне минуле та сучасне життя одного з куточків благодатної Слобожанщини. У книзі використано велику кількість архівних, краєзнавчих та фотоілюстративних документів, матеріалів із

сумських періодичних видань, а також спогади та розповіді жителів села. Надія Ткаченко з любов'ю і гордістю розповідає про рідний край, охоплюючи період від початку заселення земель до сьогоднішніх днів. З неприхованою симпатією вона змальовує своїх земляків – кожен образ, кожен постать, від кухарки тітки Полі до заслуженого артиста України О. Вертинського.

Цю тему Н. Ткаченко продовжила в наступній збірці «Цілюще джерело», що побачила світ 2011 року. Цілюще джерело – це символ святої рідної землі, яка не

лише напуває людину чистою водою, а й живить щирою любов'ю, народною мудрістю і талантом. До такої думки схиляє читачів автор.

Увага до громадських і морально-етичних проблем, звертання до фольклорних джерел, жанрова різноманітність – такими є основні риси творчості письменниці.

Як автор-виконавець пісень і віршів, Надія Олексіївна неодноразово була лауреатом фестивалю «Хліборобська пісня», представляла свою творчість на Міжрегіональних виставках «Жінка може все» у 2003 та 2005 роках.

Надія Ткаченко веде активне громадське життя, підтримує зв'язки зі школами та бібліотеками свого села та обласного центру. Вона є частою гостею і в Сумській обласній дитячій бібліотеці ім. М. Островського. Так, 23 березня 2012 року поетеса була учасником урочистого відкриття Всеукраїнського тижня дитячого

читання «Дружба з книгою – це свято». Свято розпочалося з її виступу. Надія Олексіївна розповіла дітям про значення книги в її житті, про свої твори, серед яких чимало і дитячих, прочитала свої вірші і навіть виконала власну пісню. Користуючись нагодою, автор подарувала бібліотеці та її читачам свої книги.

Надія Олексіївна не претендує на якісь звання, а просто пише для себе і своїх близьких, але так виходить, що це близько всім нам. Її молода душа сповнена ніжних і добрих почуттів, якими завжди готова ділитися.

Книги Н. Ткаченко

Лелеки з вирію летять : літературно-художнє видання : [вірші, проза, драматичні твори, переклади]. – Суми : МакДен, 2006. – 92 с.

Мої вишневі Токарі : [збірка історико-краєзнавчих та художньо-публіцистичних творів]. – Суми : МакДен, 2009. – 408 с. : ілюстр.

Нехай святиться Ім'я Твоє : літературно-художнє видання : [вірші, проза]. – Суми : МакДен, 2006. – 60 с.

Одна Перемога на всіх : [збірка матеріалів до 65-ї річниці Великої Перемоги] / управління культури і туризму Сумської обдержадміністрації ; ОНМЦКМ ; гол. ред. Н. Гуріна. – Суми : б. в., 2010. – 18 с. : ілюстр.

Тепло землі : [вірші, проза] / худож. Л.В. Тімченко. – Суми : Тростянецька рай. друкарня, 2005. – 92 с.

Цілюще джерело : [збірка історико-краєзнавчих та художньо-публіцистичних творів]. – Суми : МакДен, 2011. – 134 с. : ілюстр.

Щоб співали люди [Ноти] : [збірка пісень]. – Суми : МакДен, 2010. – 52 с. : ілюстр.

Методичні матеріали за творчістю Н. Ткаченко

Власенко, О. Нехай святиться Ім'я Твоє! : засідання літературного клубу: знайомство зі збіркою поетеси Н. Ткаченко "Нехай святиться Ім'я Твоє" / О. Власенко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2009. – № 2. – С. 38.

Інтернет-ресурси про Н. Ткаченко

Четыре солнца Надежды Ткаченко [Електронний ресурс] / Ксения Максимова, Елена Гагина. – Режим доступу: <http://www.shans.com.ua/?m=nr&id=22224&in=211>. – Назва з екрана.

Склала
Відповідальна за випуск
Комп'ютерний набір
Комп'ютерна верстка
Тираж 5 прим.

Курносова Н.Ю.
Тогобіцька Л.М.
Курносова Н.Ю.
Оберлянд І. М.

м. Суми, вул. Петропавлівська, 51
тел./факс: 22-00-82, тел.: 22-00-66, 22-00-82
<http://sodb.sumy.ua>
biblioteka.sumy@mail.ru